

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci

Evangelhia Duminicii

Marcu 8, 34-38, 9,1

Zis-a Domnul: Ori-
cine voiește să vină
după Mine, să se lepe-
de de sine, să-și ia cru-
cea și să-Mi urmeze
Mie. Căci cine va voi
să-și scape viața și-o
va pierde, iar cine își
va pierde viața sa pen-
tru Mine și pentru
Evangelhie, acela și-o va mântui. Căci
ce-i folosește omului să câștige lumea
întreagă, dacă-și pierde sufletul? Sau ce
ar putea să dea omul în schimb pentru
sufletul său? Căci de cel ce se va rușina
de Mine și de cuvintele Mele în neamul
acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omu-
lui Se va rușina de el când va veni întru
slava Tatălui Său, cu sfinții îngeri. Și le
zicea lor: Adevărat grăiesc vouă că sunt
unii din cei ce stau aici care nu vor gus-
ta moartea până ce nu vor vedea Împă-
răția lui Dumnezeu venind întru putere.

Ce înseamnă pentru tine Crucea lui Hristos?

Fragmentul evanghelic care s-a rostit în această du-
minică din Evangelhia de la Marcu, cuprinde în sine o
învățătură și o chemare pe care Mântuitorul Iisus Hris-
tos o împărtășește ucenicilor Săi ca răspuns la reacția
acestora la vestea că El va pătimi și va muri pe cruce.
Textul acesta, în tandem cu Capitolul al 16-lea din
Evangelhia de la Matei, frământările pe care le-a gene-
rat în conștiința oamenilor prevestirea Domnului Hristos
despre patimile, moartea și Învierea Sa.

Și în centru era desigur întrebarea: cine este Iisus?
Fariseii și cărturarii i-au cerut semn pentru a crede în
EL, iar Mântuitorul le răspunde: "Neam viclean și adul-
ter cere semn și semn nu se va da lui, decât numai sem-
nul lui Iona." (Matei 16, 4) - proorocul înfățișat în Ve-
chiul Testament, stând vreme de 3 zile în pântecul unui
pește uriaș, care în cele din urmă l-a scuipat pe mal;
această ședere a lui Iona în pântecul chitului a fost aso-
ciată interpretativ de Sfinții Părinți cu șederea Mântuito-
rului Iisus Hristos în pântecul iadului, vreme de 3 zile.

(continuare în pagina a doua)

Ce înseamnă pentru tine Crucea lui Hristos?

Dar la ce se referă Mântuitorul Iisus Hristos când vorbește despre semnul lui Iona, asociindu-l cu persoana Sa? Este faptul că Iona, o întreagă cetate a întors la credință, la Dumnezeu, prin destăinuirea dramaticii sale aventuri, când, ajuns la Ninive a vestit oamenilor despre Dumnezeu și voia lui Dumnezeu.

Acesta-i semnul pe care-L oferă Mântuitorul Iisus Hristos despre Sine, că n-a venit ca să-l înstrăineze pe om de Dumnezeu, ci ca să-l apropie pe om de Dumnezeu, iar semnul și angajarea aceasta le purtăm noi, creștinii, pentru că suntem chemați ca să-i întoarcem pe oameni la Dumnezeu.

În capitolul al 16-lea din Evanghelia de la Matei, ne avertizează Mântuitorul: “feriți-vă de aluatul fariseilor” (Matei 16, 6), referindu-Se prin aceasta la învățătura fariseică. Dar de unde această eroare în învățătura fariseilor, care reprezentau elita poporului credincios și propovăduiau pe Dumnezeu în popor? Tot Mântuitorul Iisus Hristos ne clarifică, în capitolul 23 din Evanghelia de la Matei, când se întoarce cu mânie către aceștia și îi numește “pui de vipere” (Matei 12, 34) și cărora le vorbește despre falsitatea credinței datorată ipocriziei lor, pentru că una credeau și afirmau public, dar din faptele lor reieșea cu totul altceva. Și le mai spune Mântuitorul că seamănă cu “mormintele cele văruite, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morți și de toată necurăția.” (Matei 23, 27)

Răspunsul la întrebarea fariseilor despre credința în Dumnezeu și despre credința în cel trimis de Dumnezeu se găsește mai ales în viața personală, pentru că veți observa: cu cât este omul mai păcătos, cu atât mai mult se rătăcește de la credință și cu cât omul cultivă în viața lui virtuțile, prin respectarea poruncilor lui Dumnezeu, cu atât și credința lui devine mai sănătoasă, mai puternică.

Revenind la capitolul al 16-lea din Evanghelia de la Matei, observăm reacția Mântuitorului Iisus Hristos asupra lui Petru, în două ipostaze, aprecierea fiind radical diferită. Văzând frământarea fariseilor pentru a se convinge despre Hristos, Mântuitorul îi întreabă și pe ucenicii Săi: “Dar voi cine ziceți că sunt?” (Matei 16, 15) Și Petru, luând cuvântul, zice în numele tuturor: “Tu ești Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu. Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit ești Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-au descoperit ție aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. Și Eu îți zic ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui. Și îți voi da cheile împărăției cerurilor”. (Matei 16, 16-19) Ce ascensiune fantas-

tică a acestui ucenic! Însă, peste doar 5 versete [ceea ce sugerează că totul s-a petrecut la scurtă vreme], atunci când Mântuitorul le vestește ucenicilor Săi “că El trebuie să meargă la Ierusalim și să pătimească multe de la bătrâni și de la arhierei și de la cărturari și să fie ucis, și a treia zi să învieze.” (Matei 16, 21) și Petru, plin de duioasă compasiune umană îi spune: “Fie-Ți milă de Tine să nu Ți se întâmple Ție aceasta” (Matei 16, 22), Domnul îl apostrofează, zicându-i: “Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi ești; că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.” (Matei 16, 23). Astfel, credința se dovedește a fi falsă, atunci când în actul acesteia interferează judecări și interese omenești. Probabil că trecerea lui Petru dintr-o stare în alta, în raport cu credința, a generat cele pe care Mântuitorul Iisus Hristos le-a rostit în Evanghelia de astăzi: “Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie.” (Matei 16, 24) Cuvintele acestea exprimă faptul că trebuie să dovedești credința în Dumnezeu prin fapte concrete precum lepădarea de sine, asumarea crucii, urmarea modelului lui Hristos.

Dar pentru tine ce reprezintă Hristos? Concret, ce reprezintă Hristos pe lumea aceasta? Ceea ce credem despre Hristos este de fapt rodul vieții noastre concrete: “Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, mincinos este!”, zice Sfântul Evanghelist Ioan în capitolul 4 din Prima sa Epistolă sobornicească, iar Sfântul Apostol Iacov - ruda Domnului, în Epistola sa sobornicească atrage atenția zicând: “credința fără de fapte moartă este”. Atunci când vorbim de Hristos și de ce reprezintă El pentru mine sau pentru tine, ar trebui totul rezumat la problema sincerității cu noi înșine, pentru că o credință sănătoasă, bazată pe sinceritate, niciodată nu rămâne nerăsplătită. Spune chiar Mântuitorul Iisus Hristos în Evanghelia de astăzi: “cel ce se va rușina de Mine și de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat și păcătos, și Fiul Omului Se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.” (Matei 16, 38)

Credința, afirmarea credinței, exercițiul credinței, lucrarea credinței - toate acestea își au răsplătă la Dumnezeu. Important este să culegem din viața fiecăruia frumuseți care să ne împodobească, care să ne incununeze viața și să ne ofere accesul la credința care ne poate face cetățeni ai împărăției lui Dumnezeu.

Pr. Mihai Mărgineanu

Crucea este semnul iubirii dintre noi și semnul iubirii lui Dumnezeu pentru noi (Părintele Sofian Boghiu)

Cum, când și de ce ne însemnăm cu Sfânta Cruce?

Semnul Sfintei Cruci se face corect astfel:
Unim degetul mare, cu cel arătător și cel mijlociu, simbolizând Sfânta Treime;
Strângem celelalte două degete în palmă, simbolizând cele două firi ale Mântuitorului: Dumnezeu adevărat și om adevărat;
Ducem cele trei degete la frunte, apoi spre mijlocul abdomenului, la umărul drept și apoi la cel stâng;
În timp ce facem semnul Sfintei Cruci, putem spune „Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh!” sau „Doamne Iisuse Hristose, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul/păcătoasa!” ori, simplu: „Doamne miluiește!”.
Iată o cale foarte simplă de a face o scurtă rugăciune oricând, în timpul unei zile.
Când să facem semnul Sfintei Cruci?
Atunci când ne simțim tulburați, ne însemnăm cu semnul Sfintei Cruci.
Nu ne așezăm și nu ne ridicăm de la masă fără a face semnul Sfintei Cruci. Chiar dacă mergem la un restaurant, să nu ne fie rușine să ne închinăm, înainte de a gusta mâncarea.
Oricât de obosiți am fi seara ori de grăbiți dimineața, nu încheiem o zi și nu începem alta fără semnul Sfintei Cruci.
În Biserică facem cruce ori de câte ori se face o referire la Sfânta Treime, la Mântuitorul Hristos, la Maica Domnului ori la un sfânt față de care avem evlavie.
Să facem semnul Sfintei Cruci în orice timp, ca să ne amintim de Domnul și să primim harul Sfântului Duh.
De ce ne însemnăm cu Sfânta Cruce?
Facem semnul Sfintei Cruci, ca să dovedim prezența Domnului nostru în inimile noastre. Semnul Sfintei Cruci este important pentru că:
Ne amintește de suferința, răstignirea și Învierea lui Hristos, pentru mântuirea noastră;
Ne amintește că suntem chemați să-I urmăm lui Hristos;
Ne ajută să îndurăm mai ușor durerile și lipsurile, pentru Hristos;
Ne aduce înaintea minții suferința lui Hristos pe Cruce;
Ne întărește în lupta cu puterile întunericului;
Ne va face părtași slavei lui Hristos, Care, la A doua Sa venire, va fi vestit de acest mântuitor semn.

Privind de pe Cruce

Perspectiva creștinului este cea de pe Cruce. În durerea chinurilor, în asfixierea ce îi curmă răsuflarea, mai poate un răstignit să-și judece aproapele?

Se spune despre filozoful Diogene Cinicul că, odată, aprinzând o lampă în plină zi, umbla încoace și încolo spunând: „Caut un om” (D. Laertios, Despre viețile și doctrinele filozofilor, VI, 51). În această apoftegmă, Diogene este un hermeneut; dar, deși are fler, îi lipsește cheia autentică de interpretare a realității. Creștinul îl caută pe om înlăuntrul său, nu în piața publică, nu în exterior. Odată cu Întruparea Cuvântului, ceea ce odinioară era cel mai de preț lucru pe pământ, deci ceea ce era exterior – Sfânta Sfintelor din Templul de la Ierusalim, devine interior (inima fiecărui om devine altar al Marelui Preot). Omul botezat privește din sine însuși în afară; ceea ce are importanță se găsește în adâncul inimii și nu în opacitatea lumii („Scara Împărăției se află în tine, ascunsă în inima ta”, Sfântul Isaac Sirul).

(doxologia.ro)

Parohia Toma Cozma organizează

 PELERINAJ în
Egiptul Creștin și Muntele Sinai

Pesare cu avtonal din Iași) 26 octombrie - 4 noiembrie 2023
9 zile / 7 nopți

Detalii la: tel. 0747 772 827

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (Coordonator principal)

Preot coslujitor Florin Aurel Călugăru, tel. 0752 900 697

Voluntari:

*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei

*Administratori site parohie/pagină facebook:

Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei

* Alte activități: Paul Sârbu, Irina Coman, Valentin Burlacu

www.parohiatomacozma.ro,

parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

◆ Duminică, 17 septembrie 2023

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur

18:00 Paraclisul Maicii Domnului, în cadrul căruia va fi expusă spre închinare o copie după icoana făcătoare de minuni „Prodromița”. Această copie poartă semnătura unui mare duhovnic atonit: Părintele Petroniu Tănase, mutat la Domnul în anul 2011.

Vineri, 22 septembrie 2023

18:00 Sf. Maslu

◆ Sâmbătă, 23 septembrie 2023

- **07:00** Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur (întru cinstirea ocrotitorilor parohiei, Sf. Ap. Toma și Sf. M. Mc. Ecaterina, precum și a Sf. Iacov, Ruda Domnului, Ajutătorul celor bolnavi și ale Mucenicului pătimitor din anul 619, ale căror moaște se află în biserică spre închinarea credincioșilor), urmată de Pomenirea morților.

- 18:00 Slujba Vecerniei

Ce ne cere Hristos, pentru a-L urma?

Sfântul Iustin Popovici

Care este, de fapt, cererea Domnului Hristos, de la fiecare om, ca o condiție pentru a-L urma? Una și numai una – să se lepede de sine și să-și ia crucea sa: „Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine [ἀπαρνησάσθω εαυτόν], să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie”. Lepădarea de sine înseamnă lepădare în totalitatea realității psihofizice a persoanei sale păcătoase, adică lepădare de sufletul său, de voia sa, de rațiunea sa, de eul său, de regula vieții și gândirii sale antropocentrice și egoiste. Și omul va realiza aceasta atunci când, prin lucrarea credinței în Hristos, celei care se leapădă de sine, se va răstigni pe sine pentru păcat și pentru tot ceea ce este păcătos în el și în jurul lui. Atunci când va muri pentru păcat și pentru moarte, ca să trăiască pentru Domnul Hristos Cel neprihănit și nemuritor.

Pe de altă parte, rațiunea se leapădă de sine atunci când încetează să se considere pe sine autorul adevărului, prin sine existent, măsura și călăuza adevărului și prin lucrarea credinței care se leapădă de sine și se dă Domnului Hristos ca să-i fie făcătorul, măsura și călăuza adevărului. Omul se va păzi pe sine pentru viața veșnică numai dacă, prin lucrarea credinței, se va jertfi pe sine, își va pierde sufletul și îl va preda lui Hristos, încât în El din nou îl va găsi, înnoit, îmbrăcat cu har, eliberat de moarte și înveșnicit. Fiindcă acesta este sensul cuvintelor Mântuitorului: „Iar cine își va pierde sufletul pentru Mine îl va afla [εὕρησει αὐτήν], îl va mântui [σώσει αὐτήν], îl va păstra pentru viața veșnică [εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν]”. Atunci când omul se leapădă de sine pentru Hristos, de sufletul, de rațiunea și de eul său păcătos, atunci se încredințează cu totul și se predă Domnului Hristos, moare pentru El, își sădește sămânța persoanei sale în El. Și atunci, în profunzimile harului dumnezeiesc al lui Hristos, sămânța persoanei umane se desparte, se transformă, se descompune, se desface de toate cele păcătoase și muritoare, se eliberează de detașarea egoistă și de singurătate, moare pentru tot ceea ce este trecător și păcătos, iar iubitoru de oameni Domnul îl însuflețește cu nemurire, îl înveșnicește cu veșnicia Sa, îl umple cu adevărul Său, și prin aceasta îl face capabil pentru a da multe roade duhovnicești.

(Sfântul Iustin Popovici, Dogmatica Bisericii Ortodoxe, volumul I, Editura Doxologia, Iași, pp. 66-67) (doxologia.ro)